

Första kontakten – samtal om uppdrag som familjehem

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Artikelnummer: 2025-4-9564

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, juni 2025

Första kontakten - samtal om uppdrag som familjehem

Det här är ett stöd till dig som arbetar med rekrytering av familjehem. Syftet med stödet är att hitta möjliga familjer att utreda bland dem som vänder sig till er utifrån sitt intresse för uppdrag som jourhem eller familjehem, inklusive nätverkshem.

Syftet med stödet är också att bidra till att du och din arbetsgrupp möter personer som är intresserade av uppdrag på ett likartat sätt och på jämlika grunder.

Stödets första del består av intervjufrågor. Frågorna är framför allt inriktade på att fånga personens engagemang och drivkrafter för att ta emot ett barn (eller en ung person) i sin familj. Det finns också frågor om personens praktiska förhållanden, som du kan välja att ställa under samtalet eller vid ett senare tillfälle.

I stödets andra del hittar du reflektionsfrågor för arbetsgruppen. Dessa kan hjälpa dig och arbetsgruppen att diskutera om personen eller familjen kan gå vidare till en utredning.

Sist i dokumentet finns information om vad det kan innebära att vara familjehem. Du kan ge informationen i samtalet eller skicka texten till den du har pratat med.

Om ni använder Familjehem Sverige eller på annat sätt har inhämtat information om en intresserad familjs faktiska förhållanden behöver ni ta ställning till om det är lämpligt att också ställa frågor utifrån det här stödet.

Del1: Intervjufrågor

Personens intresse av ett uppdrag

Detta frågeområde syftar till att få en bakgrund till varför personen är intresserad av uppdrag som jour- och familjehem, inklusive nätverkshem.

- Vad har väckt ditt intresse för att vara familjehem?
- Hur länge har du funderat på att bli familjehem?
- Har du barn? Vad tänker de om att ta emot ett barn i er familj?
- Har du erfarenhet av uppdrag som familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson?

Om ja:

- Hur upplevde du det uppdraget?
- Vad tyckte du mest om med det uppdraget?
- Var det något som du tyckte var svårt med uppdraget?
- Kan du berätta om hur samarbetet med socialtjänsten såg ut?
- Vad uppskattade du med samarbetet?
- Var det något i samarbetet som var mindre bra?

[Om du vill ge personen information om vad det innebär att vara familjehem kan du använda dig av texten i slutet av detta dokument.](#)

Möjligheter och utmaningar

Detta frågeområde syftar till att fånga personens tankar om vad som kan vara positivt och givande med ett uppdrag som familjehem, men även personens tankar om vad som kan vara svårt och utmanande i dessa uppdrag.

- Vad tror du skulle vara positivt med att ta emot ett barn eller ung vuxen i ditt hem?
- Vad tror du skulle kunna vara lätt?
- Vad tror du skulle kunna vara svårt eller utmanande?
- Vad tror du att ett barn skulle kunna uppskatta med att bo hemma hos dig?
- När trivs du som bäst i din familj? Hur är det då?
- Vilka är de viktigaste personerna i ditt nätverk?

- Tror du att du kan vända dig till dessa personer om det skulle uppstå något problem? Har de kunnat hjälpa dig tidigare?
- Finns det något som du tror att ett barn skulle tycka mindre bra om, hemma hos dig?
- Finns det något som du tror skulle kunna ändra på det?

Frågor om praktiska förhållanden

Detta frågeområde syftar till att fånga några av personens eller familjens praktiska förutsättningar för att ta emot ett placerat barn.

- Hur ser din/er familjesammansättning ut? Vilken ålder har eventuella hemmaboende barn?
- Hur försörjer du/ni er? Vad har du/ni för arbetstider?
- Hur bor du/ni?
- Står du/ni inför några stora förändringar i ert liv?
- Har du/ni husdjur?
- Har ni kontakt med någon annan kommun/annat företag i syfte att ta emot ett barn? Hur kommer det sig i sådana fall att ni också kontaktar oss?

Del 2:

Reflektionsfrågor för arbetsgruppen

Du och din arbetsgrupp kan ta stöd av frågorna när ni diskuterar om ni kan erbjuda personen eller familjen att gå vidare till en utredning. Frågorna har fokus på styrkor, utmaningar och om det finns möjlighet att överbygga eventuella hinder som framkommit under samtalet.

Styrkor

Vilka styrkor beskriver personen i sin berättelse?

Vilka styrkor uppfattar du hos personen eller familjen?

Utmaningar

Beskriver personen några svårigheter eller hinder för att ta emot ett barn?

Vilka svårigheter eller hinder uppfattar du?

Lösningar

Ger personen förslag på hur utmaningarna skulle kunna hanteras?

Tror du att personens styrkor skulle kunna kompensera eventuella svårigheter/hinder?

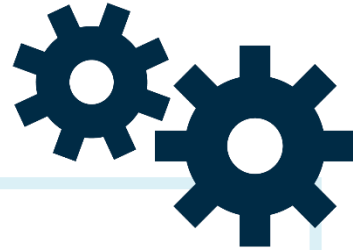
Motivation och stöd

Vad säger personen som visar att personen/familjen är motiverad att vid behov förändra sin situation?

Tror du att praktisk hjälp eller stödinsatser till personen/familjen skulle göra det möjligt för dem att förändra sin situation för att ta emot ett barn?

Om du har haft ett specifikt barn eller ung person i åtanke i din kontakt med denna person men kommit fram till att du inte tror att personen/familjen skulle passa som familjehem för just det barnet:

- Tror du att personen/familjen kan passa som familjehem för ett annat barn eller ung person?
- Tror du att personen/familjen skulle kunna passa för andra typer av uppdrag?

Utifrån vad ni kommit fram till i diskussionen i arbetsgruppen kan ni nu bestämma hur ni går vidare.

Om ni avser att erbjuda personen eller familjen att gå vidare till en utredning behöver ni formellt sett inleda en utredning och lägga upp en akt på familjen. Ett nästa steg kan vara att personen och en eventuell partner besvarar frågorna i BRA-fam.

Om ni inte avser att gå vidare till en utredningsprocess kan ni spara anteckningar i kronologisk ordning i en pärm eller liknande i enlighet med 5 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Information om familjehemsuppdrag

Om uppdraget

Att vara familjehem innebär att du tar emot ett barn i ditt hem som av olika anledningar inte kan bo med sina föräldrar. Din uppgift är att ge barnet daglig omsorg, fostran, en trygg tillvaro och en bra uppväxt under tiden barnet bor hos dig. Barnet kan stanna allt från några månader till hela sin uppväxt. Ett familjehem får stötta barnet med utgångspunkt ifrån barnets behov. Familjehemmet deltar till exempel på möten med socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård. I vissa fall kan även unga vuxna behöva komma till ett familjehem.

Utredningsprocessen

För att bli godkänd som familjehem behöver socialtjänsten göra en utredning av familjen. Utredningen handlar om att se vilka förutsättningar som du har för att ta emot ett barn och vilket barn som skulle kunna passa hemma hos dig. Under utredningen träffar du socialtjänsten vid flera tillfällen för intervjuer, både vid hembesök och besök på socialtjänstkontoret. Socialtjänsten tar även kontakt med referenser och tar ut registerutdrag från till exempel polisen och socialtjänsten. Utredningen är också ett sätt att förbereda dig inför ett uppdrag som familjehem. Du kan när som helst avbryta utredningen om du inte vill gå vidare.

Samarbete

Ett familjehem behöver samarbeta med socialtjänsten. Socialsekreterare kommer att följa upp hur det går för barnet och vilket stöd barnet och ni som familjehem behöver.

Socialsekreterarna kommer göra besök i familjehemmet. De har samtal både med barnet och dig som familjehemsförälder.

Umgänge

Barn som bor i familjehem har rätt till och mår i de flesta fall bra av att ha kvar relationen med föräldrar, syskon och andra personer som är viktiga för barnet. Familjehemmet får ofta en viktig roll i samarbete med barnets familj och för att få kontakten att fungera. Ofta är det familjehemmet som praktiskt planerar för barnets kontakter och förbereder barnet inför dem. Eftersom barnets föräldrar är vårdnadshavare kan det också vara andra situationer där du behöver ha kontakt med föräldrarna, till exempel vid läkarbesök eller möten med skolan. Vissa familjehem har vardaglig kontakt med föräldrarna för att dela både glädjemoment och utmaningar.

Ansvar och ersättningar

Det är socialnämnden som fattar beslut om placering av barnet och som har det sammanhållande ansvaret för att placerade barn eller unga får god vård. Barnets föräldrar är fortfarande vårdnadshavare om ingen annan har utsetts. Socialnämnden, föräldrarna och familjehemmet har utifrån sina respektive roller ett gemensamt ansvar för barnet. Ibland kallar man detta för det tredelade föräldraskapet.

Som familjehem får du ekonomisk ersättning som ska täcka de kostnader du har för barnet och ett fast arvode för själva uppdraget. Arvodets storlek är olika beroende på hur familjehemsuppdraget är utformat.

Första kontakt - samtal om uppdrag som familjehem (artikelnr 2025-4-9564)
kan laddas ner från socialstyrelsen.se/publikationer.